

provincie **HOLLAND**
ZUID

N.V. Nederlandse Gasunie
Postbus 19
9700 MA GRONINGEN

Gedeputeerde Staten

Directie Omgevingsdiensten
Afdeling Vergunningen

Contact

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum

27 JAN. 2010
Ons kenmerk
PZH-2010-151404753

Uw kenmerk

-

Bijlagen

-

BESLUIT van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland

ALGEMEEN

Onderwerp aanvraag

Op 3 augustus 2009 hebben wij een aanvraag ontvangen van de N.V. Nederlandse Gasunie voor de oprichting van een compressorstation met een meet- en regelstation aan de Provincialeweg N-214 km 3,8 te Wijngaarden. De aanvraag betreft het verzoek om een oprichtingsvergunning op grond van de Wet milieubeheer (Wm).

De aanvraag heeft betrekking op het oprichten van een gascompressorstation met een meet- en regelstation. De compressorinstallatie zal een maximale capaciteit hebben van circa $1,9 \cdot 10^6$ m³/uur met een maximale persdruk van 74,5 bar. In de installatie wordt de druk verhoogd van 47,8 bar naar 74,5 bar. Het opgesteld vermogen bedraagt 40 MW elektrisch.

Volgens het Inrichtingen- en vergunningenbesluit milieubeheer (Ivb) behorende bij de Wm valt de inrichting onder meer onder de categorieën:

- 1.3, sub a, inrichtingen waar een of meer elektromotoren of verbrandingsmotoren aanwezig zijn met een totaal geïnstalleerd motorisch vermogen van 15 MW of meer;
- 2.1, inrichtingen voor b, het regelen of meten van de druk of stroming van gas of gasstromen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Wij zijn op grond van categorie 1.3, sub a, het bevoegd gezag.

Tram 9 en bussen 18,
22, 65 stoppen dichtbij
het provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Locatie installatie

De installatie wordt gerealiseerd aan de Provincialeweg N-214 km 3,8 te Wijngaarden, kadastraal bekend Wijngaarden (gemeente Graafstroom), sectie A, nummers 320 (gedeeltelijk), 321, 339, 340, 410, 411, 658, 659, en 660. De afstand tot de dichtstbijzijnde woningen is circa 700 m. Deze woningen zijn gelegen aan de zuidzijde langs de straat Westeinde.

Afdeling Vergunningen
is ISO-9001
gecertificeerd

MD

Vergunningensituatie

Op de beoogde locatie zijn geen Wm-vergunningen van kracht. Voor de installatie wordt een oprichtingsvergunning, zoals bedoeld in artikel 8.1, lid 1, onder a en c, van de Wm aangevraagd.

Procedure

Voor de behandeling van de aanvraag is de procedure van Afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) van toepassing.

Als adviseurs zijn bij de procedure betrokken:

- Burgemeester en Wethouders van Graafstroom;
- Waterschap Rivierenland;
- Brandweer Graafstroom;
- Regionale brandweer Zuid-Holland Zuid.

De waterkwaliteitsbeheerder, Waterschap Rivierenland, heeft per brief, door ons op 10 augustus 2009 ontvangen, aangegeven, dat voor de aangevraagde activiteiten geen Wvo-vergunning noodzakelijk is. Coördinatie van de Wm-vergunning met de Wvo-vergunning is dus niet aan de orde.

Om te voldoen aan Hoofdstuk 13 van de Wm en Afdeling 3.4 van de Awb hebben de aanvraag met de bijbehorende stukken en het ontwerpbesluit ter inzage gelegen van 5 oktober 2009 tot en met 16 november 2009.

Milieueffectrapportage

Voor het deelproject Wijngaarden-Ossendrecht van het Noord-Zuid leidingenproject van de N.V. Nederlandse Gasunie is een Milieueffectrapport (MER) opgesteld. In dit MER is de locatie van het compressorstation met zijn landschappelijke inpassing verantwoord. Dit MER is door ons aanvaard op 26 februari 2008.

Het compressorstation zelf is niet m.e.r. of m.e.r.-beoordelingsplichtig volgens de onderdelen C en D van het Besluit milieueffectrapportage 1994.

Aanvullende informatie

Naar aanleiding van het overleg met de gemeente Graafstroom en Gasunie is er door de Gasunie tijdens de inzageperiode van de ontwerpbeschikking nadere informatie ingediend:

- Ontvangen op 17 november 2009, kenmerk TL 09.1733, Beantwoording nadere vragen over QRA Wijngaarden met als bijlage: Kwantitatieve risicotoetsing compressorstation Wijngaarden, aanvulling op rapport DEI 09.R.0490, d.d.10 juli 2009, kenmerk 66913005-GCS 09.R.50145, KEMA 12 november 2009.
- Ontvangen op 10 december 2009, kenmerk TL09.1896, Beantwoording vragen naar aanleiding van aanvullende QRA CS Wijngaarden.

INHOUDSOPGAVE

TOETSING EN BEOORDELING VAN DE AANVRAAG	5
1. BELEIDSKADER	5
1.1 Algemeen toetsingskader	5
1.2 Provinciaal beleidsplan 'Beleidsplan Groen, Water en Milieu 2006-2010'	5
2. ACTIVITEITENBESLUIT	6
3. BESTE BESCHIKBARE TECHNIEKEN	6
4. MILIEUASPECTEN	7
4.1 Water	7
4.1.1 Afvalwater	7
4.1.2 Watergebruik	7
4.2 Afval	8
4.2.1 Afvalpreventie	8
4.2.2 Afvalscheiding	8
4.3 Bodem	8
4.3.1 Nederlandse Richtlijn Bodembescherming	8
4.3.2 Bodembelastingonderzoek	10
4.4 Veiligheid	10
4.4.1 Algemeen	10
4.4.2 Besluit externe veiligheid inrichtingen	11
4.4.3 Besluit risico's zware ongevallen	15
4.4.4 Registratiebesluit externe veiligheid	16
4.4.5 Gasexplosie	16
4.4.6 Opslag gevaarlijke stoffen	16
4.5 Lucht	17
4.5.1 Nederlandse emissierichtlijn Lucht	17
4.5.2 Luchtkwaliteit	18
4.6 Energie	19
4.7 Geluid	19
4.7.1 Algemeen	19
4.7.2 Geluidsbelasting	19
4.7.3 Maximaal geluidsniveau	20
4.7.4 Indirecte hinder	20
4.7.5 Bijzondere situaties	20
4.7.6 Conclusie	21
4.7.7 Toelichting voorschriften	21
4.7.8 Trillingen	21
4.9 Verkeer	21
4.10 Natuur	22
4.10.1 Natuurbeschermingswet	22
4.10.2 Landschapsplan	22
5. ADVIEZEN EN ZIENSWIJZEN	22
6. BESLUIT	24

VOORSCHRIFTEN

1.	ALGEMEEN	26
2.	AFVALSTOFFEN	27
3.	AFVALWATER	28
4.	BODEM	28
5.	ENERGIE	30
6.	VEILIGHEID	30
7.	BRANDVEILIGHEID	32
8.	LUCHT	33
9.	GELUID	34
	BIJLAGE: BEGRIPPEN	36

TOETSING EN BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

1. BELEIDSKADER

1.1 Algemeen toetsingskader

Het uitgangspunt van de Wm is de bescherming van het milieu. De aangevraagde vergunning kan alleen worden verleend, als nadelige gevolgen worden voorkomen of voldoende worden beperkt. De nadelige gevolgen kunnen worden voorkomen of worden beperkt door het opnemen van voorschriften in de vergunning. Voor zover de nadelige gevolgen niet kunnen worden voorkomen, schrijven wij de milieubescherpende voorzieningen voor die de grootst mogelijke bescherming bieden. Dit doen wij niet als dit redelijkerwijs niet kan worden gevraagd. Als richtlijn voor welke voorzieningen redelijkerwijs de grootst mogelijke bescherming bieden, hanteren wij de Beste Beschikbare Technieken (BBT). Bij de bepaling van de voor de inrichting in aanmerking komende BBT nemen wij ten minste de documenten die worden genoemd in de Regeling aanwijzing BBT-documenten als uitgangspunt.

Ook wegen wij zoveel mogelijk de verschillende milieugevolgen tegen elkaar af (integrale afweging). Dit doen wij om een zo hoog mogelijk beschermingsniveau te krijgen. In elk geval worden de milieugevolgen getoetst op het gebied van bodem, lucht, geluid, geur, externe veiligheid, afvalwater, energiegebruik, water en grondstoffen, afvalstoffen en verkeer en vervoer. Bij deze toetsing worden ook toekomstige ontwikkelingen van de omgeving betrokken.

Verder houden wij rekening met de geldende milieubeleidsplannen en andere beleidskaders. Ook houden wij rekening met de voor de aangevraagde activiteiten geldende richtlijnen.

1.2 Provinciaal beleidsplan 'Beleidsplan Groen, Water en Milieu 2006-2010'

Het Beleidsplan Groen, Water en Milieu 2006-2010 (BGWM) is op 28 juni 2006 door Provinciale Staten vastgesteld en sinds 15 september 2006 van kracht. Het BGWM bestaat uit vier delen: een Visiedeel, een Groendeel, een Waterdeel en een Milieudeel. Het Visiedeel bevat de strategische integrale beleidsvisie voor groen, water en milieu. De overige drie beleidsdelen bevatten de tactische beleidsdoelen en geven concreet aan wat de provincie gaat doen en wat de provincie van andere partijen verwacht. Voorts geeft het BGWM een doorkijk naar de toekomst. Voor de beoordeling van de aangevraagde activiteiten is vooral het Milieudeel van belang. Het Milieudeel gaat over gezondheid, veiligheid, energie, klimaat, economie en innovatie. Met de inwerkingtreding van het Landelijk afvalbeheerplan (LAP) is het in het BGWM geformuleerde afvalstoffenbeleid vervangen.

2. ACTIVITEITENBESLUIT

Op 1 januari 2008 is het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (het 'Activiteitenbesluit') (Staatsblad 2007, 415) in werking getreden. Dit geldt ook voor de bijbehorende ministeriële Regeling algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (de 'Regeling'). Dit Activiteitenbesluit en de bijbehorende Regeling bevatten algemene regels voor een aantal specifieke activiteiten en installaties. Type A- en type B-inrichtingen vallen geheel onder de algemene regels en hebben geen vergunning (meer) nodig. Voor type C-inrichtingen blijft de vergunningsplicht bestaan. Voor type C-inrichtingen kunnen echter voor een aantal activiteiten bepalingen gelden van het Activiteitenbesluit (zie artikel 1.4 van het besluit). Dit laatste is voor de onderhavige inrichting het geval. Voor deze inrichting geldt dat moet worden voldaan aan de volgende onderdelen van het Activiteitenbesluit:

- de bepalingen uit het Activiteitenbesluit die direct van toepassing zijn op inrichtingen type C zijn: hoofdstuk 1, afdelingen 2.1, 2.2, 2.4 en 2.10 van Hoofdstuk 2 en Hoofdstuk 6, voor zover dit betrekking heeft op de activiteiten of deelactiviteiten van de inrichting;
- paragraaf 3.1.3: lozen van hemelwater, dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening;
- paragraaf 3.1.4: lozen van huishoudelijk afvalwater;
- paragraaf 3.2.2: in werking hebben van een installatie voor het reduceren van aardgasdruk, meten en regelen van aardgashoeveelheid of aardgaskwaliteit.

In deze vergunning zijn geen voorschriften opgenomen voor die aspecten waarvoor het Activiteitenbesluit geldt.

3. BESTE BESCHIKBARE TECHNIEKEN

De drijver van een installatie moet alle passende preventieve maatregelen treffen om verontreiniging te voorkomen of te beperken. Het beperken of voorkomen van verontreiniging kan bereikt worden door toepassing van BBT. Het doel is om uiteindelijk een hoog niveau van milieubescherming te waarborgen.

Bij de bepaling van BBT dienen wij in zijn algemeenheid de in de Wm vermelde aspecten te betrekken, rekening houdend met de voorzienbare kosten en baten van maatregelen, en met het voorzorg- en het preventiebeginsel. In het bijzonder dienen wij bij de bepaling van BBT rekening te houden met de Regeling aanwijzing BBT-documenten.

Voor de beoordeling van BBT is onder andere gebruikgemaakt van de volgende aangewezen documenten uit tabel 2 van de bijlage van de Regeling aanwijzing BBT-documenten:

- Handreiking wegen naar preventie bij bedrijven;
- Nederlandse emissierichtlijn Lucht (NeR);
- Nederlandse Richtlijn Bodembescherming (NRB);
- PGS 15: Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen;
- PGS 30: Vloeibare aardolieproducten: buitenopslag in kleine installaties.

In de hierna volgende overwegingen wordt nader ingegaan op de verschillende relevante compartimenten en vindt een toetsing plaats aan de genoemde BBT-documenten.

4. MILIEUASPECTEN

De aangevraagde activiteiten hebben invloed op milieuaspecten. Alleen de milieuaspecten die relevant zijn, zijn hierna beschreven.

4.1 Water

4.1.1 Afvalwater

Op grond van de Wm en de Instructieregeling lozingsvoorschriften milieubeheer moet de vergunning voorschriften bevatten voor de indirecte lozing van bedrijfsafvalwater.

De in de aanvraag vermelde maatregelen ter voorkoming en beperking van lozing van afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen, zullen leiden tot een acceptabel lozingsniveau, dat in overeenstemming is met genoemde doelstellingen. Wij achten deze situatie vergunbaar. Aan deze beschikking zijn geen voorschriften met betrekking tot de lozing opgenomen van huishoudelijk afvalwater en hemelwater afkomstig van niet bodembeschermende voorzieningen. Voorschriften hiervoor zijn opgenomen in het Activiteitenbesluit in de paragrafen 3.1.3 lozen van hemelwater, dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening en 3.1.4 lozen van huishoudelijk afvalwater.

Voor afvalwater dat afkomstig is van de vloestofdichte vloeren van de laad- en losplaatsen bij de tanks, de vloeren bij de hoogspanningstransformatoren, alsmede voor het condenswater van de luchtcompressoren geldt dat dit afval- en condenswater verontreinigd kan zijn met olieresten. Dit afvalwater c.q. condenswater wordt dan ook eerst door een olieafscheider geleid om de olie af te vangen. Vervolgens wordt deze waterstroom samen met het huishoudelijk afvalwater in een individuele behandelingsinstallatie voor afvalwater (IBA) geleid en daarna geloosd op het oppervlaktewater. Na deze behandeling kan de stroom beschouwd worden als huishoudelijk afvalwater. De lozing van het huishoudelijk afvalwater dient te voldoen aan de voorschriften uit het Activiteitenbesluit.

4.1.2 Watergebruik

De winning van drinkwater kost geld, grondstoffen en energie. Het zuinig gebruik van drinkwater vormt dan ook onderdeel van de verruimde reikwijdte in de Wm. Het gebruik van drinkwater als proceswater moet zoveel mogelijk worden beperkt tot die processen waarvoor water van een bepaalde kwaliteit noodzakelijk is. Het gebruik van drinkwater als koelwater moet bijvoorbeeld zoveel mogelijk worden voorkomen.

Het totale drinkwaterverbruik van de inrichting zal tot een minimum zijn beperkt. Drinkwater zal alleen gebruikt worden voor sanitaire doeleinden. Het minimale gebruik is het gevolg van het feit dat de inrichting grotendeels onbemand is en dat alleen bij onderhoudswerkzaamheden gebruik zal worden gemaakt van de sanitaire voorzieningen.

4.2 Afval

4.2.1 Afvalpreventie

In hoofdstuk 13 van het LAP is het beleid uitgewerkt voor afvalpreventie, waarbij paragraaf 13.5 specifiek ingaat op de aanpak van afvalpreventie bij bedrijven. Preventie van afval is een van de hoofddoelstellingen van het afvalstoffenbeleid. Op welke wijze invulling kan worden gegeven aan preventie is beschreven in de handreiking 'Wegen naar preventie bij bedrijven' (Infomil 2005). Uitgangspunt voor alle bedrijven is dat het ontstaan van afval zoveel mogelijk moet worden voorkomen of beperkt.

De afvalstoffen die bij de inrichting vrijkomen zijn:

- aardgascondensaat;
- kantoorafval;
- bedrijfsafval van onderhoudswerkzaamheden;
- slib uit de IBA.

Doordat de inrichting nog opgericht moet worden, zijn hoeveelheden per jaar nog niet bekend.

4.2.2 Afvalscheiding

In hoofdstuk 14 van deel 1 van het LAP is het beleid uitgewerkt voor afvalscheiding, waarbij paragraaf 14.4 specifiek ingaat op afvalscheiding door bedrijven. Daarbij is aangegeven dat het voor bedrijfsafval niet goed mogelijk is om een limitatieve opsomming te maken van afvalstoffen die door alle bedrijven gescheiden moeten worden gehouden. Bedrijven verschillen van aard en omvang veel van elkaar en er bestaat een groot aantal bedrijfsspecifieke afvalstoffen. Uitgangspunt is dat bedrijven verplicht zijn alle afvalstoffen te scheiden, gescheiden te houden en gescheiden af te geven, tenzij dat redelijkerwijs niet van hen kan worden gevergd. Om de hoeveelheid afval te beperken, heeft het bedrijf de volgende maatregel ingevoerd:

- *het gescheiden inzamelen van de afvalstoffen.*

Andere mogelijkheden om afval te beperken zijn bij deze inrichting door de bedrijfsactiviteit niet mogelijk.

De verplichting tot het gescheiden inzamelen van afvalstoffen hebben wij in een voorschrift vastgelegd.

4.3 Bodem

4.3.1 Nederlandse Richtlijn Bodembescherming

Het (nationale) preventieve bodembeschermingsbeleid is vastgelegd in de NRB bedrijfsmatige activiteiten. Het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer heeft de NRB in overleg met vergunningverleners, onderzoeksinstellingen en bedrijfsleven opgesteld.

Deze richtlijn is ontwikkeld om vergunningsvoorschriften te uniformeren en te harmoniseren. Met de NRB kunnen (voorgenomen) bodembeschermende maatregelen en voorzieningen binnen de inrichtingen worden beoordeeld en kan de besluitvorming met betrekking tot een optimale bodembeschermingsstrategie worden gestuurd. De NRB beperkt zich tot de normale bedrijfsvoering en voorzienbare incidenten. Bodembescherming ten behoeve van calamiteiten wordt in NRB-kader niet behandeld. Een eventuele calamiteitenopvang echter wel.

Binnen de inrichting zijn de volgende aspecten potentieel bodembedreigend:

- werkplaats (zonder opslag);
- accu's;
- koelingssystemen (gesloten systemen);
- dieselopslag en verlading;
- vloeistoffenopslag;
- leidingtransport bovengronds en ondergronds;
- aardgascondensaat opslag en verlading;
- odorant opslag en verlading.

Om de bodembedreigende aspecten te beheersen zijn de volgende voorzieningen en maatregelen genomen:

- vloeistofdichte vloeren en opvangvoorzieningen;
- vloeistofkerende opvangvoorzieningen;
- vloeistofdicht leidingontwerp;
- bovengrondse leidingen;
- gesloten systemen;
- inspectieprogramma's;
- werkinstructies;
- adsorptiemiddelen;
- bedrijfsnoodplan;
- onderhoudsprogramma.

Bij de aanvraag is een bodemrisicodocument gevoegd. In dit document zijn van alle bodembedreigende activiteiten de emissiescore en de eindemissiescore bepaald aan de hand van de NRB-systematiek.

Wij hebben het bij de aanvraag gevoegde bodemrisicodocument beoordeeld en stemmen in met de opzet, de uitgangspunten en de resultaten. Uit het document blijkt dat voor alle bodembedreigende locaties het verwaarloosbaar bodemrisico wordt behaald.

In de onderhavige beschikking hebben wij een voorschrift opgenomen dat de bodemrisico's zodanig moeten worden beheerst dat voldaan wordt aan bodemrisicocategorie A (verwaarloosbaar risico).

4.3.2 Bodembelastingonderzoek

Het preventieve bodembeschermingsbeleid gaat ervan uit dat (zelfs) een verwaarloosbaar bodemrisico nooit volledig uitsluit dat een belasting van de bodem optreedt. Om die reden is altijd bodembelastingonderzoek noodzakelijk. Het bodembelastingonderzoek richt zich op de afzonderlijke activiteiten en de aldaar gebruikte stoffen. Bodembelastingonderzoek bestaat uit het vastleggen van de nulsituatiebodemkwaliteit voorafgaand aan, of zo spoedig mogelijk na, de start van de betreffende activiteit(en) en een vergelijkbaar eindsituatiebodemonderzoek na het beëindigen van de betreffende activiteit.

Het nulsituatieonderzoek moet ten minste duidelijkheid verstrekken over:

- de locatie van bemonsteringspunten, rekening houdend met de mobiliteit van de gebruikte stoffen en de lokale grondwaterstroming;
- de wijze waarop de betreffende stoffen moeten worden gedetecteerd, bemonsterd en geanalyseerd;
- de bodemkwaliteit ter plaatse van bemonsteringslocaties.

De door middel van nulsituatieonderzoek vastgelegde bodemkwaliteit geldt als uitgangspunt bij de beoordeling of ten gevolge van de betreffende activiteiten bodembelasting heeft plaatsgevonden en of bodemherstel nodig is.

Voor de inrichting is, zoals in de aanvraag staat, Verkennend Bodemonderzoek, 15 hectare toekomstig Compressorstation Wijngaarden, Oranjewoud, d.d. 2 juli 2008, project nr. 11191-171306-VO-CS en Verkennend asbestonderzoek 15 hectare toekomstig Compressorstation Wijngaarden, Oranjewoud, d.d. 2 juli 2008, project nr. 11191-171306-VO-CS, uitgevoerd. Deze onderzoeken geven ons geen aanleiding tot het stellen van nadere maatregelen of eisen. Wij beschouwen deze onderzoeken daarom als nulsituatieonderzoek.

Het risico dat door de aangevraagde activiteiten in combinatie met de getroffen en te treffen voorzieningen een bodemverontreiniging ontstaat is (in combinatie met de gestelde voorschriften) verwaarloosbaar conform het gestelde in de NRB. Het is dan ook niet noodzakelijk dat de bodemkwaliteit tussentijds wordt gecontroleerd.

Na beëindiging van de betreffende activiteit(en) dient de eindsituatiebodemkwaliteit te worden onderzocht om vast te stellen of ondanks de getroffen voorzieningen en maatregelen bodembelasting is opgetreden en herstel van de bodemkwaliteit nodig is. De in dit kader gestelde voorschriften zijn op grond van artikel 8.16, sub c, van de Wrm gesteld en blijven van kracht nadat de onderhavige vergunning vervalt of wordt ingetrokken.

4.4 Veiligheid

4.4.1 Algemeen

Het externe veiligheidsbeleid in Nederland is gericht op het verminderen en beheersen van risico's van activiteiten voor de omgeving (mens en milieu). Het gaat hierbij om de risico's die verbonden zijn aan de opslag en het gebruik van gevaarlijke stoffen.

4.4.2 Besluit externe veiligheid inrichtingen

Op grond van artikel 2, eerste lid, sub a, (een inrichting waarop het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (BRZO) van toepassing is) valt de inrichting onder de reikwijdte van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Op grond van artikel 4 van het Bevi betreft het een zogenaamd niet-categoriaal bedrijf. Dit betekent dat een besluit voor het verlenen van een vergunning moet steunen op een berekening van het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR). Om deze reden is een kwantitatieve risicoanalyse (QRA) uitgevoerd (TAM 07.0116, d.d. 9 januari 2008 en DEI 09.R.0490, d.d. 10 juli 2009) en gevoegd bij de aanvraag. De resultaten uit de QRA zijn door ons getoetst aan het Bevi. Ook de aanvulling op de QRA welke is aangeleverd op 17 november 2009 (Kwantitatieve risicotoetsing compressorstation Wijngaarden, aanvulling op rapport DEI 09.R.0490, d.d. 10 juli 2009, kenmerk 66913005-GCS 09.R.50145, KEMA 12 november 2009) is door ons getoetst aan het Bevi en Revi Rekenmethodiek. Alhoewel het plaatsgebonden risico (10^{-6} -contour) en het invloedgebied groter zijn geworden heeft de toetsing van de aanvulling ons geen aanleiding gegeven onze onderstaande conclusies te wijzigen. Wel hebben wij onze overwegingen aangevuld en gewijzigd naar aanleiding van de aanvullende QRA.

Het Bevi heeft tot doel risico's, waaraan burgers worden blootgesteld door activiteiten met gevaarlijke stoffen in risicovolle bedrijven, tot een aanvaardbaar minimum te beperken. Concreet betekent dit dat er afstand gehouden moet worden tussen kwetsbare objecten en risicovolle bedrijven. Daarbij wordt in het Bevi onderscheid gemaakt tussen het PR en het GR.

Plaatsgebonden risico

Het PR is het risico uitgedrukt als de kans per jaar dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op een plaats buiten de inrichting zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen binnen de inrichting. Opgemerkt wordt dat het PR onafhankelijk is van de daadwerkelijke aanwezigheid van personen. Als toetsingswaarde voor het PR geldt een kans van 1 op 1 miljoen (10^{-6}) per jaar voor een dergelijk voorval. De PR 10^{-6} is volgens Bevi een wettelijke grenswaarde waarbinnen zich geen kwetsbare objecten mogen bevinden.

Groepsrisico

Het GR wordt in het Bevi beschreven als 'de cumulatieve kansen per jaar dat ten minste 10, 100 of 1.000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof of gevaarlijke afvalstof betrokken is'.

Voor het GR geldt geen grenswaarde, maar een oriëntatiewaarde die bepaalt dat een incident met 10 of meer doden slechts met een kans van 1 op de 100.000 per jaar mag voorkomen (10^{-5}). Voor een ongeval met 100 of meer doden geldt dat deze slechts met een kans van 1 op 10 miljoen per jaar (10^{-7}) mag voorkomen. Voor een ongeval met 1.000 of meer doden geldt een kans van 1 op de 1 miljard per jaar (10^{-9}).

Voor het GR geldt een verantwoordingsplicht (zie Bevi artikel 12, lid 1). Dit dient te gebeuren aan de hand van de volgende punten:

- a. de dichtheid van personen in het invloedsgebied van de inrichting;
- b. de toetsing aan de oriëntatiewaarde;
- c. maatregelen om het (groeps)risico in de nabije toekomst te beperken;
- d. mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van een ramp;
- e. de zelfredzaamheid van personen binnen het invloedsgebied.

Toetsing

Regeling externe veiligheid inrichtingen

In deze regeling is het volgende bepaald in artikel 8b:

Indien in een geval als bedoeld in artikel 7 de rekenmethodiek Bevi vanwege specifieke invoergegevenstechnische omstandigheden niet passend is, kan het bevoegd gezag bepalen dat van de invoergegevens uit de Handleiding risicoberekeningen mag worden afgeweken en op welke wijze deze afwijking plaatsvindt.

Wij maken van het bovenstaande artikel gebruik voor de volgende punten uit de aanvullende QRA.

- De leidingfaalfrequenties. Het gebruik van de leidingfaalfrequenties (voor het van toepassen van frequenties van ondergrondse transportleidingen op de leidingen binnen de inrichting) is, zo is ons bevestigd, door het RIVM akkoord bevonden. Wij stemmen in met deze afwijking van de Handleiding risicoberekeningen.

QRA

Vrijwel alle aanwezige leidingen, meet- en regelstraten, koelers en overige apparatuur kunnen via berekening van een (equivalente) leidinglengte bepaald worden. De uitzondering hierop zijn de compressoren. Voor het type compressoren dat gebruikt wordt voor het gastransport, loopt momenteel een onderzoek van het RIVM om beter inzicht te krijgen in de faalfrequenties van deze machines. Het onderzoek kan leiden tot een lagere (10^{-7} in plaats van 10^{-4}) basisfaalfrequentie dan de thans gekozen frequentie in de aanvullende QRA.

De Nederlandse Gasunie maakt op de locatie gebruik van diverse beveiligingsmaatregelen zoals gasdetectie- en automatische shut-downsystemen. Daarnaast is adequate bedrijfsvoering en onderhoud van de machines en bijbehorende systemen gewaarborgd in het zorgsysteem van de Nederlandse Gasunie. De Nederlandse Gasunie is dan ook in staat de risico's te beperken en te beheersen en voldoet met het nemen van deze maatregelen aan BBT.

In de voorschriften is opgenomen dat binnen vijf maanden na de vaststelling van de definitieve faalfrequenties van de compressors, zoals hiervoor aangegeven, een gereviseerd QRA ter schriftelijke goedkeuring aan het bevoegd gezag dient te worden aangeleverd.

Risico

Het risico wordt veroorzaakt door het vrijkomen van aardgas, de kans op ontsteking van het vrijgekomen aardgas en de grote warmteontwikkeling die hierdoor plaats kan vinden. In de kennisgeving BRZO (artikel 26, 1^e lid) worden naast aardgas nog andere gevaarlijke stoffen genoemd die echter geen effect hebben buiten de grens van de inrichting.

Plaatsgebonden risico

De 10^{-6} -contour van het PR bevindt zich buiten de inrichting en is volgens de aanvullende QRA groter dan in de eerdere QRA (± 132 m in de QRA bij de aanvraag) en ± 410 m volgens de aanvullende QRA gemeten vanaf het hek van de inrichting als maximale waarde. Er bevinden zich echter geen (beperkt) kwetsbare objecten binnen de 10^{-6} -contour. Ook is het niet mogelijk dat er (beperkt) kwetsbare objecten binnen de 10^{-6} gebouwd worden, aangezien het bestemmingsplan hier geen gelegenheid voor biedt. Het dichtstbijzijnde bouwvlak is gelegen op ± 509 m vanaf de dichtstbijzijnde inrichtingsgrens. Het PR voldoet daarmee aan de normstelling uit het Bevi: binnen de aangevraagde contouren bevinden zich geen kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten. Het voorgeschreven gereviseerde QRA-onderzoek naar aanleiding van de faalfrequenties mag niet leiden tot een grotere PR-contour dan vastgelegd in deze vergunning.

Groepsrisico

Het groepsrisico wordt verantwoord aan de hand van de vijf hierna volgende aandachtspunten uit het Bevi.

a. Bepaling van de personendichtheid in het invloedsgebied

Voor de bevolkingsdichtheid is uitgegaan van door RIVM aangeleverde bevolkingsgegevens. De gegevens zijn conform de aanwezigheidsgegevens uit de PGS 1, deel 6 toegepast. Deze gegevens alsmede de gehanteerde verblijfstijdencorrecties zijn beschreven in de QRA. Buiten de werknemers van de inrichting zijn geen personen langdurig aanwezig binnen het invloedsgebied.

b. Toetsing aan de oriëntatiewaarde

De volgende waarden voor het groepsrisico zijn bepaald:

- minder dan 1 dode bij een kans van 1 op 1 miljoen (10^{-6}) per jaar;
- 1 tot 2 doden bij een kans van 1 op 10 miljoen (10^{-7}) per jaar;
- 2 tot 3 doden bij een kans van 1 op 100 miljoen (10^{-8}) per jaar;
- minder dan 10 doden bij een kans van 1 op 1 miljard (10^{-9}) per jaar.

Het groepsrisico bedraagt zich tot de alle vorengenoemde kansen en slachtofferaantallen 0. Het groepsrisico na het in werking treden van het voorgenomen besluit bedraagt eveneens, in verhouding met de in dit punt genoemde kansen, voor alle in dit punt genoemde slachtofferaantallen 0.

Omdat zich geen personen in het invloedsgebied van de inrichting bevinden, is de kans op een ongeval met veel dodelijke slachtoffers buiten de inrichting (een groep slachtoffers) niet-bestaand. Om die reden zijn wij van mening dat er in deze situatie geen sprake is van groepsrisico.

c. Maatregelen om het groepsrisico in de toekomst te beperken

Alle installaties die een bijdrage leveren aan het risico voldoen aan de daaraan gestelde eisen uit PGS-richtlijnen en andere regelgeving. Zo zijn onder andere de PGS-richtlijnen 15 en 30 aangewezen als BBT-documenten in de Regeling aanwijzing BBT-documenten. De opslag gaat voldoen aan deze richtlijnen. Dit wordt verderop in deze considerans beschreven. Daarnaast wordt er ook een veiligheidsbeheerssysteem ingericht conform het BRZO.

d. Mogelijkheden tot voorbereiding en bestrijding en beperking van een ramp

In de vergunning wordt een voorschrift opgenomen ten behoeve van repressiemaatregelen. In het brandweeradvis van 2 februari 2009 is verder geconstateerd dat voldaan is aan de eisen van bereikbaarheid voor de hulpverlening. Een opstelplaats maakt eveneens deel uit van de vergunningsvoorschriften, conform het brandweeradvis van 2 februari 2009.

e. De zelfredzaamheid van de personen binnen het invloedsgebied

In het kader van de brandweeradvisering worden maatregelen genomen om aanwezigen attent te maken op eventuele dreigende gevaren en hen te wijzen op het juiste gedrag in dergelijke situaties. Er verblijven geen minder-zelfredzame personen in het invloedsgebied.

Conclusie GR

Binnen het invloedsgebied (volgens de QRA op een afstand van 485 m als maximale waarde en volgens een eigen berekening (scenario horizontale Jetfire op basis van gegevens uit de aanvullende QRA), op een afstand van ongeveer 550 m als maximale waarde) bevinden zich geen kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten. Het groepsrisico is derhalve niet bestaand. Uit het feit dat zich in het invloedsgebied geen personen bevinden, kan worden afgeleid dat een eventuele verhoging van faalfrequenties, zoals eerder aangegeven in de paragraaf over de QRA, niet zal leiden tot een niet vergunbare situatie.

Brandweeradvis groepsrisico

In de artikelen 12 en 13 van het Bevi is de verantwoordingsplicht voor het bevoegd gezag ten aanzien van de acceptatie van het groepsrisico wettelijk geregeld. Artikel 12 van het Bevi is van toepassing op de beslissing op een vergunningaanvraag in het kader van de Wm en artikel 13 geldt bij de vaststelling van een besluit in het kader van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. In beide artikelen is een lid 3 opgenomen, dat regelt dat, voorafgaand aan een besluit als bedoeld in het betreffende artikel, het bestuur van de regionale brandweer in de gelegenheid wordt gesteld advies uit te brengen over het groepsrisico en de mogelijkheden tot de voorbereiding op de bestrijding van en de beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval. Beide artikelen zijn gelijklopend.

Op 2 februari 2009 heeft de regionale brandweer Zuid-Holland Zuid in het kader van de vaststelling van het bestemmingsplan advies uitgebracht aan de gemeente Graafstroom, een en ander ter uitvoering van het in artikel 13, lid 3, gestelde. Het advies, kenmerk 2009/044/IdU, is getiteld "Bevi advies hoge druk aardgastransportleiding en compressorstation".

Wij zouden ingevolge artikel 12, lid 3, de regionale brandweer in het kader van de milieuvergunningprocedure ook weer in de gelegenheid moeten stellen om te adviseren over het groepsrisico in verband met de komst van het compressorstation. Omdat de brandweer al heeft geadviseerd over dit onderwerp, hebben wij ervan afgezien nogmaals advies te vragen. Wij hebben de inhoud van het vorengenoemde advies meegenomen in onze beoordeling van het groepsrisico in het kader van de milieuvergunningprocedure. Op 4 november 2009 is alsnog een advies ontvangen van de brandweer. Dit advies is in deze beschikking verwerkt.

4.4.3 Besluit risico's zware ongevallen

Met het in werking treden van het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (BRZO 1999) is de Europese Seveso II-richtlijn uit 1997 geïmplementeerd in de Nederlandse wetgeving. Het BRZO 1999 richt zich op het beheersen van zware ongevallen en heeft tot doel het risico van (grote) ongevallen bij bedrijven zo klein mogelijk te maken. Dat gebeurt enerzijds door de kans dat dergelijke ongevallen plaatsvinden te verkleinen (proactie, preventie en preparatie) en anderzijds door de gevolgen van een eventueel ongeval voor mens en milieu te beperken (repressie).

Op grond van de vergunde hoeveelheid gevaarlijke (afval)stoffen en de regels voor het opstellen van gevaarlijke stoffen of categorieën gevaarlijke stoffen uit deel 1 en deel 2 van Bijlage 1 van het BRZO 1999 wordt alleen de lage drempelwaarde overschreden en is de inrichting PBZO-plichtig onder het BRZO 1999.

Doordat de inrichting onder het BRZO valt, is ook de Regeling beoordeling afstand tot natuurgebieden milieubeheer van toepassing op de inrichting.

Regeling beoordeling afstand tot natuurgebieden milieubeheer

Op 14 oktober 2006 is de Regeling beoordeling afstand tot natuurgebieden milieubeheer van kracht geworden. Deze regeling stelt eisen aan de afstand tot natuurgebieden in relatie tot de mogelijke optredende zware ongevallen bij inrichtingen. Door de overheid zijn waardevolle of bijzonder kwetsbare natuurgebieden aangewezen en gebieden ter uitvoering van de Vogel- en Habitatrichtlijn in het kader van het Europese implementatieprogramma Natura 2000.

Op basis van de QRA kan worden geconcludeerd dat er geen door de overheid aangewezen waardevolle of kwetsbare natuurgebieden of door de overheid aangewezen gebieden ter uitvoering van de Vogel- en Habitatrichtlijn in het kader van het Europese implementatieprogramma Natura 2000 liggen binnen het invloedsgebied (effectgebied) van eventueel optredende zware ongevallen van het Gascompressorstation. Het invloedsgebied bedraagt namelijk 485 m en het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Donkse Laagten bevindt zich op circa 3 km afstand (bron natuurloket.nl).

Daarmee achten wij de kans op een verslechtering of verstoring van de habitats en de kans dat de natuurlijke kenmerken van deze natuurgebieden worden aangetast, als gevolg van een zwaar ongeval bij het Gascompressorstation, zoveel mogelijk beperkt. Verdere maatregelen zijn niet aan de orde.

Het nabijgelegen Alblasserbos is niet aangewezen als Natura 2000-gebied of als beschermd en staatsnatuurmonument en valt dus ook niet onder deze regeling.

4.4.4 Registratiebesluit externe veiligheid

Op 30 maart 2007 is het Registratiebesluit externe veiligheid in werking getreden. Dit besluit geeft aan welke inrichtingen en welke informatie opgenomen moet worden in het Risicoregister.

Doordat de inrichting onder het BRZO 1999 valt, is het Registratie-besluit ook van toepassing op de inrichting. Dientengevolge zal de inrichting na afronding van de procedure worden opgenomen in het risicoregister gevaarlijke stoffen (RRGS) bij het RIVM.

4.4.5 Gasexplosie

Een gasexplosie kan ontstaan wanneer een ontstekingsbron een explosief mengsel van een brandbaar gas (verdampte vluchtige vloeistof) én zuurstof (lucht) tot ontsteking brengt. Bij de inrichting bestaat de kans dat er gas vrij kan komen bij de uitvoering van de activiteit door lek-emissies. Dit vrijgekomen gas kan mogelijk tot een ontbranding of ontsteking worden gebracht.

De verplichtingen voor bedrijven ten aanzien van gas- en stofontploffingsgevaar zijn vanaf 1 juli 2003 verankerd in de Arbowet en het Arbobesluit. Concreet gaat het voor inrichtingen (bedrijven) dan met name om het explosieveiligheidsdocument, de RI&E voor de onderdelen gas- en stofontploffing, en de gevarezone-indeling. De Arbeidsinspectie is de toezichhoudende instantie. Om deze reden worden ten aanzien van gasontploffingsgevaar geen voorschriften aan deze vergunning verbonden.

Wel vinden er gezamenlijke controles plaats met de Arbeidsinspectie, brandweer en het Wm bevoegd gezag om te toetsen of aan de regels wordt voldaan. Ook heeft de toetsing met betrekking tot een gasexplosie plaatsgevonden onder de toetsing van het groepsrisico en plaatsgeboden risico in de voorgaande paragrafen. Uit de toetsing blijkt dat voldaan wordt aan het gestelde in het Bevi.

4.4.6 Opslag gevaarlijke stoffen

Met ingang van 1 juni 2004 is de adviesraad gevaarlijke stoffen (AGS) benoemd door het kabinet. Tevens is de Commissie Preventie van Rampen door gevaarlijke stoffen (CPR) opgeheven. De CPR bracht publicaties uit, de CPR-richtlijnen, die veelvuldig worden gebruikt bij vergunningverlening op grond van de Wm en binnen de werkterreinen van de arbeidsveiligheid, transportveiligheid en de brandveiligheid. De bestaande CPR-richtlijnen zijn omgezet naar de Publicatierreeks Gevaarlijke Stoffen (PGS).

Het doel van deze publicaties is een overzicht te geven, op basis van actuele technieken, van de voorschriften, eisen, criteria en voorwaarden die kunnen worden toegepast door overheden bij vergunningverlening, het opstellen van algemene regels en toezicht op bedrijven die werken met gevaarlijke stoffen, waaronder tevens worden verstaan opslag en transport. Voor de inrichting zijn de volgende PGS-richtlijnen van toepassing:

- PGS 15 voor de opslag van verpakte gevaarlijke stoffen;
- PGS 30 voor de bovengrondse opslag vloeibare aardolieproducten.

De van toepassing zijnde onderdelen uit de betreffende richtlijnen zijn in de voorschriften vastgelegd.

De opslagtanks van het aardgascondensaat en Tetrahydrothiofeen (odorant) dienen te worden uitgevoerd zoals in de KIWA-publicatie P 107776 (richtlijn tankinstallaties voor vloeistoffen en dampen, ondergronds en bovengronds) is aangegeven. Dit is vastgelegd door een voorschrift.

4.5 Lucht

4.5.1 Nederlandse emissierichtlijn Lucht

Wij beoordelen de emissies naar de lucht volgens de systematiek van de NeR. Deze richtlijn, die de BBT voor het beperken van emissies naar de buitenlucht beschrijft, passen wij toe als toetsingskader voor de beoordeling en regulering van luchtmissies.

Bij het gascompressorstation treden diverse emissies van methaan op. Deze emissies worden veroorzaakt door de volgende activiteiten binnen het gascompressorstation:

1. afstroming van aardgas door de analyse-apparatuur om de kwaliteit te bewaken: jaarlijkse emissie methaan circa 3 ton;
2. bij de uitvoering van normale onderhoudswerkzaamheden en het drukloos maken van de installaties die onderhouden moeten worden: jaarlijkse emissie methaan tussen de 1,5 en 2,3 ton (aardgas emissie van circa 2 à 3 ton); deze emissie varieert naar aanleiding van de benodigde onderhoudswerkzaamheden;
3. jaarlijkse functionele test afsluiters: methaanemissie van circa 0,1 ton;
4. bij een noodsituatie zal het totale station drukloos gemaakt worden: hierdoor komt circa 60 ton aan aardgas, waarvan circa 45 ton aan methaan vrij;
5. kleine lekkages langs flenzen, koppelingen en afdichtingen van regelkleppen en afsluiters, zogenaamde diffuse emissies.

Indien de vorenstaande - niet te voorkomen - methaanemissies als gevolg van de analyse- en onderhoudswerkzaamheden worden opgeteld, vindt er een totale procesemissie van circa 5 ton verspreid over het jaar plaats. Deze procesemissies zijn zeer gering bij de verschillende onderdelen over het jaar verspreid en zijn niet te voorkomen of af te vangen voor hergebruik. Met betrekking tot de hoeveelheid methaan die vrijkomt bij de diffuse emissies van kleine lekkages zijn nog geen gegevens bekend omdat de inrichting nog niet in bedrijf is.

Wel is het van belang dat deze diffuse emissies zoveel mogelijk moeten worden voorkomen of tot een minimum beperkt moeten zijn. Hiertoe hebben wij in de voorschriften een voorschrift opgenomen dat de inrichting een structurele aanpak voor deze emissies volgens of gelijkwaardig aan het 'Meetprotocol voor lekverliezen' moet hanteren.

Naast de emissie van methaan zijn er geen andere continue (diffuse) emissies naar de lucht en is verdere toetsing niet uitgevoerd.

De emissies afkomstig van de noodstroomgenerator die maandelijks één uur proefdraait zijn gering. Om emissies van stookinstallaties aan banden te leggen, gelden afhankelijk van de bedrijfssituatie de emissie-eisen uit het Besluit emissie-eisen stookinstallaties (BEES). Op grond van de beperkte bedrijfstijd en de directe werking van BEES, zijn geen aanvullende voorschriften nodig.

Voor de verwarming van de gebouwen wordt gebruikgemaakt van warmtepompen of elektrische verwarming. Hierbij ontstaan dan ook geen emissies naar de lucht.

4.5.2 Luchtkwaliteit

Wettelijk kader

In bijlage 2 van de Wm zijn grenswaarden opgenomen voor de luchtkwaliteit, die bij het verlenen van de vergunning niet mogen worden overschreden. Deze grenswaarden zijn gesteld voor de stoffen zwaveldioxide, stikstofdioxide (NO₂), fijn stof (PM10), lood, koolmonoxide en benzeen. Ook is in bijlage 2 een richtwaarde voor ozon opgegeven en zijn richtwaarden gegeven voor het totale gehalte in de fijnstoffractie voor arseen, cadmium, nikkel en benzo(a)pyreen.

Van stikstofdioxide en fijn stof is bekend dat hun grenswaarden op sommige plaatsen in Nederland (bijna) worden overschreden. Inmiddels is het 'Besluit derogatie (luchtkwaliteitseisen)' van kracht waarmee voor enkele agglomeraties en zones uitstel is verleend voor het voldoen aan de wettelijke grenswaarden. De provincie Zuid-Holland maakt deel uit van de 'zone midden', die is aangewezen als vrijstellingszone. In 2011 (PM10) respectievelijk 2015 (NO₂) moeten de grenswaarden van deze stoffen worden nageleefd. De grenswaarden zijn als volgt gedefinieerd:

- maximaal 40 microgram per m³ als jaargemiddelde waarde voor beide stoffen;
- maximaal 35 overschrijdingen van een etmaalgemiddelde waarde van 50 microgram per m³ (PM10);
- maximaal 18 overschrijdingen van de uurgemiddelde waarde van 200 microgram per m³ (NO₂).

In artikel 5.16, lid 1, van de Wm is vastgelegd wanneer een bevoegd gezag slechts toepassing mag geven aan zijn bevoegdheid tot het verlenen of aanpassen van een vergunning. De voorwaarden kunnen als volgt kort worden samengevat:

1. indien aannemelijk is gemaakt dat de grenswaarden na het gebruik van de bevoegdheid worden nageleefd, dan wel,
2. bij een mogelijke overschrijding van de grenswaarde de luchtkwaliteit in de omgeving per saldo verbetert of ten minste gelijkblijft;

3. een en ander niet leidt tot een in betekenende mate bijdragen aan de luchtkwaliteit door emissies van de betreffende stof;
4. het plan in een luchtkwaliteitsverbeterplan (NSL) is opgenomen.

Beoordeling

Op dit moment worden in Wijngaarden de grenswaarden voor de genoemde stoffen niet overschreden of benaderd. Uit de aanvraag, zoals ontvangen d.d. 3 augustus 2009, blijkt dat de inrichting géén belangrijke emissiebron is voor de genoemde stoffen. De gevraagde vergunning kan, gelet op het voornoemde wettelijk kader, worden verleend.

4.6 Energie

De inrichting heeft een groot energieverbruik. De energie die gebruikt wordt is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat het aardgas onder de juiste druk verder wordt vervoerd in het aardgasnetwerk. Het betreft een nieuwe inrichting, waarbij de meest energie-efficiënte en energiezuinige installaties worden geplaatst. De inrichting is onbemand uitgevoerd en er zullen zich alleen voor onderhoud personen bevinden in de inrichting. Het energiegebruik door personen is dan ook minimaal.

Gezien het vorenstaande vinden wij het niet noodzakelijk verdergaande maatregelen over energie in de voorschriften op te nemen.

4.7 Geluid

4.7.1 Algemeen

De bedrijfsactiviteiten van de onderhavige inrichting hebben tot gevolg dat geluid wordt geproduceerd. Deze geluidsemissie wordt vooral bepaald door de filterseparatoren. De door deze inrichting veroorzaakte geluidsbelasting in de omgeving is in kaart gebracht in een akoestisch rapport van Ramakers, kenmerk 54.101-159, gedateerd 23 juli 2009.

Het geluid wordt beoordeeld op basis van de representatieve bedrijfssituatie. Dit is de toestand waarbij de inrichting gebruikmaakt van de volledige capaciteit in de betreffende beoordelingsperiode. Beoordeeld worden de geluidsbelasting, de maximale geluidsniveaus en de indirecte hinder als gevolg van het in werking zijn van de inrichting.

4.7.2 Geluidsbelasting

Het gascompressorstation is een inrichting in de zin van artikel 2.4 van het Inrichtingen- en vergunningenbesluit. Het compressorstation is de enige inrichting op het gezonede industrieterrein compressorstation Wijngaarden in de gemeente Graafstroom. De geluidszone is vastgesteld op 25 mei 2009 in het bestemmingsplan 'Compressorstation Wijngaarden'. Tegen het ontwerpbestemmingsplan zijn zienswijzen ingediend die hebben geleid tot kleine aanpassingen in het definitieve bestemmingsplan. De ligging van de geluidszone is niet gewijzigd. Het definitieve bestemmingsplan heeft van 24 juli 2009 tot en met 3 september 2009 ter inzage gelegen. Tegen het definitieve bestemmingsplan is beroep ingesteld en een voorlopige voorziening aangevraagd.

Bij het besluit op de aanvraag nemen wij in ieder geval in acht de geldende grenswaarden voor gezoneerde industrieterreinen zoals bedoeld in de Wet geluidhinder. Voor gezoneerde industrieterreinen geldt als uitgangspunt dat de geluidsbelasting vanwege het gehele industrieterrein buiten de zone niet meer mag bedragen dan 50 dB(A) etmaalwaarde.

Op de zonegrens mag de geluidsbelasting vanwege de onderhavige inrichting niet hoger zijn dan 50 dB(A). Binnen de zone liggen geen woningen.

In het akoestisch rapport dat deel uitmaakt van de vergunningaanvraag is de geluidsimmissie, zowel voor de dag-, avond- als nachtperiode, aangegeven ter plaatse van voorgestelde zonebewakingspunten. De zonebeheerder heeft per brief, waarvan wij het concept per e-mail op 23 september 2009 hebben ontvangen, verklaard dat onder de voorwaarde dat het bestemmingsplan definitief wordt vastgesteld de berekende geluidsimmissie past binnen de beschikbare geluidsruimte voor het betreffende industrieterrein.

4.7.3 Maximaal geluidsniveau

Volgens de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening moet gestreefd worden naar het voorkomen van maximale geluidsniveaus die meer dan 10 dB boven het aanwezige equivalente niveau uitkomen. De grenswaarden voor de maximale geluidsniveaus bedragen 70, 65 en 60 dB(A) in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode. De beoordelingspunten liggen bij de meest nabijgelegen woningen langs de Westeinde op circa 700 m van de inrichting. Het aanwezige equivalente niveau bij deze woningen bedraagt volgens het bestemmingsplan circa 45, 40 en 35 dB(A) in de genoemde etmaalperioden. Bij deze woningen kan de inrichting gedurende alle etmaalperioden een maximaal geluidsniveau tot aan 46 dB(A) veroorzaken. In de nachtperiode wordt de streefwaarde overschreden, aan de grenswaarde wordt echter ruim voldaan.

4.7.4 Indirecte hinder

Het geluid van het verkeer van en naar de inrichting over de openbare weg is beoordeeld volgens de circulaire 'Geluidhinder veroorzaakt door het wegverkeer van en naar de inrichting; beoordeling in het kader van de vergunningverlening op basis van de Wet milieubeheer' d.d. 29 februari 1996. Het geluid van het verkeer van en naar een inrichting gelegen op een gezoneerd industrieterrein mag bij Wm-vergunningverlening niet worden getoetst aan de in de circulaire genoemde grenswaarden, omdat hierdoor het speciale regime en vergunningstelsel voor bedrijven op een gezoneerd industrieterrein worden doorkruist.

4.7.5 Bijzondere situaties

Voor afwijkende en incidentele bedrijfssituaties, dat wil zeggen situaties die slechts een beperkt aantal dagen per jaar optreden, kunnen op grond van de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening ruimere grenswaarden worden gesteld. Bij de vaststelling van de geluidszone is met deze afwijkende en incidentele situaties geen rekening gehouden. Geluidsbelastingen veroorzaakt in deze situaties worden daarom niet aan de grenswaarden van de geluidszone getoetst.

Incidentele afwijking representatieve bedrijfssituatie

Er is voorts vergunning aangevraagd voor een niet-representatieve bedrijfssituatie; een situatie die zich maximaal 12 maal per jaar voordoet. Het betreft het gepland of ongepland afblazen van gas gedurende twee keer per drie jaar dat circa 10 minuten zal duren. Het ongeplande afblazen kan in de dag-, avond- of nachtperiode voorkomen. Hierdoor zal een verhoogde geluidsproductie plaatsvinden, het verwachte maximale geluidsniveau bij de woningen is ten hoogste 69 dB(A). De afblaasstacks zijn geluidgedempt. Gelet op de onvermijdbaarheid van het afblazen, de getroffen geluidwerende maatregelen en het incidenteel voorkomen van deze niet-representatieve bedrijfssituatie, kunnen wij deze bedrijfssituatie toestaan. Wij hebben deze activiteiten uitgezonderd van de geluidsgrenswaarden zoals genoemd in het voorschrift voor de maximale geluidsniveaus. Van het geplande afblazen dienen wij vooraf op de hoogte te worden gesteld.

4.7.6 Conclusie

Ten aanzien van de geluidsbelasting, maximale geluidsniveaus en indirecte hinder is de situatie milieuhygiënisch aanvaardbaar.

4.7.7 Toelichting voorschriften

Wij hebben aan de vergunning voorschriften verbonden, waarin grenswaarden zijn gesteld op beoordelingspunten bij woningen van derden en op de zonegrens. De langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus op deze punten zijn overeenkomstig de bij de aangevraagde activiteiten gewenste geluidsruimte. In de genoemde Handreiking zijn alle richt- en grenswaarden gedefinieerd in stappen van 5 dB. Wij sluiten bij deze systematiek aan door in plaats van de in het akoestisch rapport vastgestelde maximale niveaus het eerstvolgende hogere vijftal in het voorschrift op te nemen. Wij eisen een opleveringscontrole, omdat de sterkten van de geluidsbronnen zijn geprognoseerd. Wij vragen om een opgave van de jaargemiddelde geluidsuitstraling om voor het zonebeheer duidelijk te kunnen krijgen of een aftrek als bedoeld in artikel 2.3 van de Wet geluidhinder mag worden toegepast.

4.7.8 Trillingen

Gezien de aard van de activiteiten en de afstand tot de dichtstbijzijnde trillingsgevoelige bestemmingen is trillingshinder niet te verwachten. Een onderzoek naar trillingen achten wij daarom niet nodig. Ook achten wij het daarom niet nodig hierover voorschriften op te nemen.

4.9 Verkeer

Het landelijk beleid ten aanzien van verkeer is gericht op de beperking van de uitstoot van stoffen, de verbetering van de bereikbaarheid van bedrijven en de beperking van ruimtebeslag.

Vervoersmanagement is vooral van belang bij bedrijven waar veel mensen werken, waar veel bezoekers komen of waar grote stromen goederen vervoerd worden. Het door de provincies gehanteerde relevantiecriteria is hierbij meer dan 500 werknemers en het niet aannemelijk zijn dat het bedrijf alle maatregelen getroffen heeft om de nadelige gevolgen voor het milieu ten gevolge van vervoer door medewerkers tegen te gaan.

Uit de vergunningaanvraag blijkt dat er voor onderhouds- en controlewerkzaamheden twee medewerkers aanwezig zijn op de inrichting. Bij grotere onderhoudswerkzaamheden kan dit aantal oplopen tot ongeveer tien personen.

Gezien de geringe hoeveelheid verkeersbewegingen van de aanwezige personen zien wij geen verdere aanleiding tot het stellen van nadere voorschriften op dit aspect.

4.10 Natuur

4.10.1 Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 1998 heeft betrekking op gebiedsbescherming. Op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 is een vergunning nodig voor activiteiten, plannen en projecten die - kort gezegd - negatieve effecten kunnen hebben op Natura 2000-gebieden.

De inrichting is niet gelegen in of nabij een Natura 2000-gebied zodat er geen sprake is van vergunningplicht op grond van de Natuurbeschermingswet 1998. De afstand tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden 'Donkse Laagten' en 'Biesbosch' bedraagt circa 3 tot 3,5 km.

Wel is de inrichting gelegen nabij het Alblasserbos dat onderdeel uitmaakt van de ecologische hoofdstructuur. Dit gebied maakt geen onderdeel uit van de in de Natuurbeschermingswet 1998 opgenomen gebieden en hierdoor is geen vergunning nodig in het kader van de Natuurbeschermingswet.

4.10.2 Landschapsplan

Om schade van natuurwaarden te compenseren en voor de landschappelijke inpassing van het gascompressorstation in de omgeving wordt de omgeving heringericht door de uitvoering van het landschapsplan. Dit plan getiteld 'Landschappelijke inpassing gascompressorstation Wijngaarden' is opgenomen als bijlage 17 van de aanvraag. Om zorg te dragen dat het landschapsplan wordt uitgevoerd, is dit vastgelegd in een voorschrift.

5. ADVIEZEN EN ZIENSWIJZEN

Naar aanleiding van de aanvraag en het ontwerpbesluit zijn geen zienswijzen ingediend. Wij hebben op 4 november 2009 een advies ontvangen van de Brandweer Zuid-Holland Zuid, kenmerk 2009/334/BB. Het advies van de Brandweer Zuid-Holland Zuid (verder brandweer) is ingediend in het kader van het bepaalde in artikel 12, lid 3, van het Besluit externe veiligheid. De brandweer gaat in het advies in op het groepsrisico en de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp of zwaar ongeval.

Het advies geeft inzicht in de aanvaardbaarheid van het groepsrisico en geeft voorstellen om de veiligheidssituatie te verbeteren. Voor de totstandkoming van het advies is getoetst aan het toetsingskader externe veiligheid en zijn de criteria plaatsgebonden risico, groepsrisico, zelfredzaamheid, beheersbaarheid en resteffect in samenhang bekeken.

Het advies geeft de volgende conclusie:

De plaatsgebonden 10^{-6} -risicocontour ligt buiten de inrichting, maar er liggen geen kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten binnen de risicocontour. Het groepsrisico is zo klein, dat het niet zichtbaar is te maken in een Fn-curve.

Na realisering van de geboorde put met een capaciteit van 1.500 liter/minuut en een opstelplaats nabij de hoofdingang, is de bluswatervoorziening voldoende. De bereikbaarheid is voldoende (er zijn twee aanrijroutes) maar geadviseerd wordt ook het terrein zodanig in te richten dat het te betreden is van beide kanten met een hulpverleningsvoertuig. De brandweer kan het terrein pas betreden nadat er toegang is verleend door een technicus van de Gasunie. Voor eventuele bluswerkzaamheden moet gewacht worden totdat de hoogspanningsdeskundige het gebied spanningsvrij heeft gemaakt. De technicus en de hoogspanningsdeskundige hebben een maximale aanrijtijd van 60 minuten. Hiermee komt de totale opkomsttijd boven de zorgnorm van 10 minuten. Bij een grote brand door het falen van een aardgastransportleiding is, door de grootte van de warmtestralingscontouren, het effectgebied pas benaderbaar nadat de leiding is ingeblokt en het aardgas verbrand. Het resteffect kan moeilijk worden ingeschat. Echter, gezien de bestemming van het gebied en de daarbij behorende personendichtheid is dit waarschijnlijk zeer beperkt.

Naar aanleiding van de vorenstaande conclusie heeft de brandweer diverse aanbevelingen gedaan in zijn advies. Het gaat daarbij onder meer om aanvullingen op de gestelde voorschriften van de ontwerpbeschikking. Naar aanleiding van het advies van de brandweer overwegen wij het volgende. Aanbevelingen in het voorschriftenpakket zijn zoveel mogelijk meegenomen door aanpassing van de voorschriften en aanvullende voorschriften te stellen.

De aanbevelingen omtrent het bedrijfsnoodplan zijn niet overgenomen, omdat de inrichting op basis van artikel 2.5c uit het Arbobesluit een noodplan dient te hebben en in artikel 2.0c van de Arboregeling is geregeld wat de inhoud van een noodplan dient te zijn. Gezien het voorgaande, hebben wij geen voorschriften gesteld aan een bedrijfsnoodplan.

Verder geeft de brandweer nog de volgende adviezen die niet in het kader van deze vergunning kunnen worden meegenomen, maar in het kader van de rampenbestrijding opgepakt kunnen worden:

- In het kader van de zelfredzaamheid is het belangrijk dat de omgeving wordt geïnformeerd over de risico's en de mogelijke beheersmaatregelen die omwonenden zelf kunnen nemen. Hierbij gaat het specifiek om omwonenden binnen een effectafstand van 675 m.
- De brandweer dient op de hoogte te zijn van de inrichting en de specifieke gevaren. In overleg met de Gasunie dient er periodiek te worden voorzien in een rondleiding en/of geoefend te worden op het terrein.
- Gezien de onrust die veroorzaakt kan worden bij een lekkage met Tetrahydrothiofeen (odorant) dient dit scenario, naast de andere scenario's, meegenomen te worden in de voorbereiding van noodsituaties opgesteld door de Gasunie.

6. BESLUIT

Gelet op vorenstaande overwegingen bestaat er voor ons geen aanleiding de gevraagde vergunning in het belang van de bescherming van het milieu te weigeren. Aan de vergunning zijn voorschriften verbonden die bescherming bieden tegen de nadelige gevolgen voor het milieu.

Gelet op het voorgaande en de wettelijke bepalingen van de Wet milieubeheer en de Algemene wet bestuursrecht hebben wij besloten.

- aan N.V. Nederlandse Gasunie een oprichtingsvergunning ingevolge artikel 8.1 van de Wet milieubeheer te verlenen voor het oprichten en in werking hebben van een gascompressorstation met een meet- en regelstation; de compressorinstallatie zal een maximale capaciteit hebben van circa $1,9 \cdot 10^{-6}$ m³/uur met een maximale persdruk van 74,5 bar;
- de vergunning voor een onbepaalde tijd te verlenen en hierbij op grond van artikel 8.18, lid 2, te bepalen dat deze vergunning vervalt, indien de inrichting niet binnen vijf jaar nadat de vergunning onherroepelijk is geworden, is voltooid en in werking gebracht;
- ingevolge het bepaalde in artikel 8.16, onder c, van de Wet milieubeheer bepalen wij dat de voorschriften 8, 11 en 12 uit hoofdstuk 4 BODEM nadat de vergunning haar gelding heeft verloren van kracht blijven, tot het moment dat aan de gestelde bepalingen is voldaan.
- de gehele aanvraag (ontvangen op 3 augustus 2009, kenmerk TAM 09.0108) deel uit te laten maken van deze vergunning, tenzij de voorschriften anders bepalen;
- de aangeleverde informatie ontvangen op 17 november 2009, kenmerk TL 09.1733, Beantwoording nadere vragen over QRA Wijngaarden met als bijlage: Kwantitatieve risico-toetsing compressorstation Wijngaarden, aanvulling op rapport DEI 09.R.0490, d.d. 10 juli 2009, kenmerk 66913005-GCS 09.R.50145, KEMA 12 november 2009 deel uit te laten maken van deze vergunning.

Beroep/in werking treden besluit

Tegen dit besluit kan op grond van artikel 20.1 van de Wet milieubeheer en artikel 6:7 van de Algemene wet bestuursrecht gedurende zes weken vanaf de dag na de dag waarop een exemplaar van de beschikking ter inzage is gelegd, beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag. Het beroepschrift moet in tweevoud worden ingediend.

Indien tegen dit besluit beroep wordt ingesteld kan overeenkomstig het bepaalde in artikel 36 van de Wet op de Raad van State en artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht een verzoek tot het treffen van een voorlopige voorziening worden ingediend. Dit verzoek moet worden gericht aan de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, Postbus 20019, 2500 EA Den Haag.

De vergunning treedt in werking na afloop van de beroepstermijn van zes weken. Indien gedurende de beroepstermijn een verzoek om een voorlopige voorziening is ingediend, treedt de vergunning niet in werking voordat op het verzoek is beslist.

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs.ing. A.P.M. Crougts
hoofd bureau Industrie

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Afschrift aan:

- N.V. Nederlandse Gasunie, t.a.v. [REDACTED] Postbus 19, 9700 MA Groningen
- Burgemeester en Wethouders van Graafstroom
- Burgemeester en Wethouders van Papendrecht
- Burgemeester en Wethouders van Sliedrecht
- Brandweer Graafstroom, Oranjelaan 3 A, 2969 AW Oud-Alblas
- Regionale brandweer Zuid-Holland Zuid, Postbus 350, 3300 AJ Dordrecht
- VROM-Inspectie Regio Zuid-West, Postbus 29036, 3001 GA Rotterdam

VOORSCHRIFTEN

1. ALGEMEEN

1. De gehele inrichting moet schoon worden gehouden en de aanwezige installaties en leidingen moeten in goede staat van onderhoud verkeren.
2. De inrichting mag niet toegankelijk zijn voor onbevoegden.
3. Degene die de inrichting drijft, is verplicht aan in de inrichting werkzame personen, inclusief binnen de inrichting werkzaam zijnde derden, een schriftelijke instructie te verstrekken. Het doel van de instructie is gedragingen hunnerzijds uit te sluiten die het gevolg zouden kunnen hebben dat de inrichting niet overeenkomstig de vergunning en haar voorschriften in werking is. Een zodanige instructie behoort aan een daartoe aangewezen ambtenaar op diens verzoek te worden getoond. Er moet toezicht worden gehouden op het naleven van deze instructie.
4. Installaties of onderdelen van installaties welke buiten bedrijf zijn gesteld, moeten zijn verwijderd tenzij deze in een goede staat van onderhoud verkeren.
5. Onderhoudswerkzaamheden, waarvan redelijkerwijs moet worden aangenomen, dat deze buiten de inrichting nadelige gevolgen voor het milieu kunnen veroorzaken, dan wel dat hiervan in de omgeving meer nadelige gevolgen voor het milieu worden ondervonden dan uit de normale bedrijfsvoering voortvloeit, moeten ten minste vijf dagen voor de aanvang van de uitvoering aan het bevoegd gezag worden gemeld.
6. Klachten van derden en de actie die door de vergunninghouder is ondernomen om de bron van de klachten te onderzoeken en eventueel weg te nemen, moeten worden geregistreerd.
7. Indien uit de inhoud van keurings- en inspectierapporten blijkt dat gevaar voor verontreiniging dreigt, moet direct het bevoegd gezag daarvan in kennis worden gesteld.
8. Binnen de inrichting dient een meet- en registratiesysteem aanwezig te zijn voor de in de vergunning opgenomen emissienormen en de in de voorschriften bepaalde keuringsregimes of richtlijnen. Dit systeem dient minimaal te bestaan uit:
 - de methode en de frequentie van de uitgevoerde metingen en keuringen;
 - de resultaten van de uitgevoerde metingen en keuringen;
 - de wijze van berekening van bepaalde emissievrachten;
 - de wijze waarop de kwaliteit van de metingen wordt geborgd.
9. De vergunninghouder moet alle geregistreerde gegevens ten minste vijf jaar bewaren. De gegevens dienen te allen tijde op verzoek van controlerende ambtenaren van het bevoegd gezag te worden getoond.

10. De vergunninghouder is verplicht een of meerdere personen aan te wijzen die in het bijzonder belast is (zijn) met het toezicht op de naleving van hetgeen in deze vergunning is bepaald en met wie in spoedgevallen overleg kan worden gevoerd.
11. De vergunninghouder stelt binnen 14 dagen na het in werking treden van de vergunning het bevoegd gezag schriftelijk op de hoogte van de naam, het adres en het telefoonnummer van degene(n) die daarvoor is (zijn) aangewezen. Wanneer wijzigingen optreden in de gegevens van de bedoelde personen, moet dit vooraf onder vermelding van de wijzigingsdatum schriftelijk worden gemeld aan het bevoegd gezag.
12. Het landschapsplan getiteld 'landschappelijke inpassing gascompressorstation Wijngaarden', versie 2, dient zoals opgesteld te worden uitgevoerd. Met de uitvoering van het plan dient in ieder geval te worden gestart na het einde van de bouw van het compressorstation.

2. AFVALSTOFFEN

1. De vergunninghouder moet een registratie bijhouden van de aard, samenstelling, oorsprong en omvang van afvalstoffen.
2. Vergunninghouder is verplicht de volgende afvalstromen te scheiden, gescheiden te houden en gescheiden aan te bieden dan wel zelf af te voeren:
 - de verschillende categorieën gevaarlijke afvalstoffen;
 - papier en karton;
 - elektrische en elektronische apparatuur;
 - overige afvalstoffen.
3. Gebruikte poetsdoeken, absorptiematerialen en overige gevaarlijke afvalstoffen, die vrijkomen bij onderhoudswerkzaamheden en bij het verwijderen van gemorste dieselolie, smeerolie en hydraulische olie, dienen te worden bewaard in vloeistofdichte en afgesloten emballage die bestand is tegen inwerking van de betreffende afvalstoffen.
4. De verpakking van gevaarlijk afval moet zodanig zijn dat:
 - niets van de inhoud uit de verpakking kan ontsnappen;
 - het materiaal van de verpakking niet door gevaarlijke stoffen kan worden aangetast, dan wel met die gevaarlijke stoffen een reactie kan aangaan dan wel een verbinding kan vormen;
 - deze tegen normale behandeling bestand is;
 - deze is voorzien van een etiket, waarop de gevaarsaspecten van de gevaarlijke stof duidelijk tot uiting komen.
5. Afvalstoffen moeten zodanig gescheiden van elkaar worden opgeslagen dat de verschillende soorten afvalstoffen ten opzichte van elkaar geen reactiviteit kunnen veroorzaken.

6. De termijn van opslag van afvalstoffen mag maximaal één jaar bedragen.
7. In de inrichting moet nabij de opslag van (vloeibaar) gevaarlijk afval, voor de aard van de opgeslagen stoffen geschikt materiaal aanwezig zijn om gemorste of gelekte stoffen te neutraliseren, indien nodig te absorberen en op te nemen.
8. In de inrichting moet een registratiesysteem aanwezig zijn, waarin van alle afgevoerde (afval)stoffen het volgende is vermeld:
 - de datum van afvoer;
 - de afgevoerde hoeveelheid (kg);
 - de naam en adres van de locatie van de verwerker;
 - de gebruikelijke benaming van de (afval)stoffen;
 - de Euralcode.

3. AFVALWATER

1. Het lozen van het afvalwater dient te voldoen aan de voorschriften vermeld in het Activiteitenbesluit.

4. BODEM

1. De bodemrisico's moeten door het treffen van doelmatige maatregelen en voorzieningen voldoen aan bodemrisicocategorie A zoals gedefinieerd in de NRB.
2. Ontwerp en aanleg van een vloeistofdichte vloer/verharding dient plaats te vinden overeenkomstig CUR/PBV-Aanbeveling 65 (Ontwerp en aanleg van bodembeschermende voorzieningen).
3. Een binnen de inrichting als bodembeschermende voorziening toegepaste vloeistofdichte vloer of verharding dient overeenkomstig het daartoe krachtens het Besluit bodemkwaliteit aangewezen normdocument te zijn beoordeeld en goedgekeurd door een instelling, die daartoe beschikt over een erkenning op grond van dat besluit.
4. Een vloeistofdichte vloer of verharding dient ten minste eens per zes jaar te zijn beoordeeld en te zijn goedgekeurd.
5. Degene die de inrichting drijft draagt zorg voor een jaarlijkse controle van de bodembeschermende voorzieningen overeenkomstig bijlage D behorende bij CUR/PBV-aanbeveling 44.
6. Een vloeistofdichte lekbak moet, indien het (licht) ontvlambare vloeistoffen betreft, de gehele inhoud van de totale hoeveelheid opgeslagen vloeistoffen kunnen bevatten. In de overige gevallen moet de bak een inhoud hebben van ten minste de grootste verpakkingseenheid vermeerderd met 10% van de inhoud van de overige emballage.

7. Bij beëindiging van een bodembedreigende activiteit dient ter vaststelling van de kwaliteit van de bodem een bodembelastingonderzoek naar de eindsituatie te zijn uitgevoerd binnen drie maanden na beëindiging van de activiteit. Het onderzoek dient te worden uitgevoerd conform NEN 5740 en NVN 5725. Ter zake van de uitvoering van het bodemonderzoek kunnen - binnen drie maanden nadat voornoemde rapportage van het bodembelastingonderzoek is overgelegd - nadere eisen worden gesteld door het bevoegd gezag, inhoudende dat meerdere monsternemingen of analyses moeten worden verricht, indien dit op grond van de overgelegde hypothese(n) en onderzoeksstrategie noodzakelijk blijkt. De resultaten van het onderzoek dienen uiterlijk drie maanden na het uitvoeren van het onderzoek aan het bevoegd gezag te zijn overgelegd.
8. Het eindonderzoek moet worden verricht op die locaties van de inrichting die bij het nulsituatieonderzoek relevant zijn gebleken en op alle overige locaties in de inrichting waar bodembedreigende activiteiten hebben plaatsgevonden.
 - Monsterneming moet binnen drie maanden na beëindiging van de activiteiten plaatsvinden. Monsterneming en analyse van de monsters dient te zijn uitgevoerd conform NEN 5740.
 - Ter plaatse van de tijdens het nulsituatieonderzoek en een eventueel (laatste) herhalingsonderzoek onderzochte locaties moet het eindsituatieonderzoek dezelfde opzet en intensiteit hebben als het nulsituatieonderzoek.
9. Gemorste bodembedreigende vloeistoffen als oliën, vetten en chemicaliën moeten direct worden opgeruimd. Hiertoe moeten absorptiemateriaal en neutraliserende stoffen in voldoende mate en gebruiksgereed aanwezig zijn. Gebruikte absorptie- of neutralisatiemiddelen moeten worden bewaard en afgevoerd als gevaarlijk afval.
10. Het is verboden vloeistoffen definitief of tijdelijk op of in de bodem te brengen.
11. Indien uit het eindonderzoek, uit monitoring of anderszins blijkt dat de bodem (grond en/of grondwater) is verontreinigd kan het bevoegd gezag binnen zes maanden na ontvangst van de resultaten van het onderzoek, onderscheidenlijk het bij dit gezag op andere wijze bekend worden van de verontreiniging, verlangen dat de vastgestelde nulsituatie van de bodemkwaliteit dient te worden hersteld.
12. Indien de Wet bodembescherming niet van toepassing is op de wijze van saneren, dient sanering plaats te vinden conform door het bevoegd gezag te stellen nadere eisen.

5. ENERGIE

1. Het jaarlijks energieverbruik moet worden geregistreerd. Er kan worden volstaan met het bewaren van de energienota's.

6. VEILIGHEID

1. Binnen vijf maanden na vaststelling van de faalfrequenties van de compressoren door het RIVM dient de QRA opnieuw te worden opgesteld. De nieuwe QRA dient binnen twee maanden nadat zij is opgesteld ter goedkeuring aan het bevoegd gezag te worden gezonden. Het schriftelijk goedgekeurde gereviseerde QRA-rapport maakt vervolgens onderdeel uit van de vergunning en vervangt de eerder ingediende QRA's.
2. De in voorschrift 1 bedoelde QRA mag niet leiden tot een grotere 10^{-6} PR-contour dan vastgelegd in deze beschikking (± 410 m).
3. Bij een opslagplaats voor gevaarlijke stoffen moet een duidelijk leesbare instructie zijn aangebracht over de te nemen maatregelen in het geval van calamiteiten.
4. Personen die handelingen uitvoeren met gevaarlijke stoffen of toegang hebben tot opslaglocaties van gevaarlijke stoffen moeten deskundig zijn met betrekking tot de aard en de gevaarsaspecten van de opgeslagen stoffen en de te nemen maatregelen bij onregelmatigheden. Informatie over de deskundigheid van deze personen dient op de inrichting aanwezig te zijn.
5. De opslag van gevaarlijke stoffen en gasflessen dient aan de voorschriften uit de volgende hoofdstukken uit de PGS 15 te voldoen:
 - a. 3.1 Het opslaan van verpakte gevaarlijke stoffen.
 - b. 3.2 Bouwkundige eisen aan een opslagvoorziening.
 - c. 3.3 Kwaliteit vloeren.
 - d. 3.4 Kwaliteit stellingen.
 - e. 3.5 Bliksembeveiliging.
 - f. 3.6 Explosieveiligheid.
 - g. 3.7 Ventilatie.
 - h. 3.9 Productopvang.
 - i. 3.11 Verpakking en etikettering.
 - j. 3.12 Onverenigbare combinaties.
 - k. 3.13 Gebruik opslagvoorziening.
 - l. 3.14 Incidenten met gemorste gevaarlijke stoffen.
 - m. 3.16 Veiligheidssignalering, veiligheidsinformatiebladen, instructies.
 - n. 3.20 Toegankelijkheid voor onbevoegden.
 - o. 3.21 Toegangsdeuren en vluchtwegen.
 - p. 3.22 Noodverlichting en vluchtwegaanduiding.
 - q. 3.23 Verwarming.

- r. 3.25 Persoonlijke beschermingsmiddelen.
 - s. 3.26 Bedrijfshulpverlening (BHV).
 - t. 3.27 Hygiëne, good housekeeping.
 - u. 6.2 Voorschriften voor de opslag van gasflessen.
6. De opslag van vloeibare aardolieproducten dient aan de voorschriften uit de volgende paragrafen en subparagrafen uit de PGS 30 te voldoen:
- a. 4.1 Constructie-eisen voor tanks.
 - b. 4.2 Constructie-eisen voor leidingen en appendages.
 - c. 4.3 Installatievoorschriften.
 - d. 4.4 Gebruiksvoorschriften.
 - e. 4.5 Voorschriften ten aanzien van inspectie, keuring, onderhoud en reparatie.
 - f. 4.6 Aanvullende voorschriften voor de opslag in dubbelwandige tanks.
 - g. 4.8 Aanvullende voorschriften voor in pandige opslag.
 - h. 4.9 Aanvullende voorschriften voor tijdelijke niet-stationaire opslaginstallaties en afleverinstallaties.
7. De opslagtanks van het aardgascondensaat en Tetrahydrothiofeen (odorant) dienen te worden uitgevoerd zoals in de KIWA-publicatie P 107776 (richtlijn tankinstallaties voor vloeistoffen en dampen, ondergronds en bovengronds) is aangegeven.
8. De maximale opslagcapaciteit van gevaarlijke stoffen volgens de ADR mag de volgende waarden niet overschrijden:
- a. 1.250 liter aan gassen opgeslagen in gascylinder;
 - b. 16.000 liter diesel;
 - c. 5.000 liter Tetrahydrothiofeen (odorant);
 - d. 10.000 liter aardgascondensaat.
 - e. Andere dan bovenstaande ADR geclassificeerde stoffen met een maximum van 100 kg, waarbij de klasse 1 en 7 met verpakkingsgroep I niet zijn toegestaan.
9. Het lossen en laden van gevaarlijke stoffen in tanks moet zodanig plaatsvinden dat de risico's voor de omgeving aanvaardbaar blijven. Om dit te waarborgen moeten de volgende voorzieningen aanwezig zijn en gebruikt worden:
- a. overvulbeveiliging;
 - b. noodstop;
 - c. wegrijdbeveiliging;
 - d. aarding (ter voorkoming van statische oplading).
10. De tanks, leidingen met aardgas en dergelijke moeten tegen corrosie en beschadigingen door aanrijding worden beschermd.
11. Het Gasdrukregel- en meetstation M&R Wijngaarden dat binnen de inrichting komt te liggen moet wat betreft ontwerp, onderhoud, enzovoorts voldoen aan NEN 1059 Eisen voor gasdrukregel- en meetstations met een inlaatdruk lager dan 100 bar (uitgifte 1994).
12. Op plaatsen binnen de inrichting met gas-/dampontploffingsgevaar moeten op basis van de

ATEX 137 (2003) technische en organisatorische voorzorgsmaatregelen genomen worden om ontsteking te voorkomen.

13. Op plaatsen binnen de inrichting met gas/damp- en ontploffingsgevaar moet een gevarenzone-indeling worden gehanteerd. Deze indeling dient gebaseerd te zijn op de NEN_EN_IEC 60079-10 (2001) en de daaraan gegeven interpretatie in de NPR7910 Deel 1: Gasontploffingsgevaar (2001)
14. Bij calamiteiten moeten binnen 60 minuten een gebiedstechnicus klasse 3 en een hoogspanningsdeskundige aanwezig zijn die de hulpdiensten toegang tot het terrein kunnen verlenen en het terrein spanningsvrij kunnen maken.
15. Op het gehele terrein geldt een rookverbod en een verbod voor open vuur. Hiervoor dient een symbool overeenkomst NEN3011:2004, goed zichtbaar, bij de ingang van het terrein aanwezig te zijn.

7. BRANDVEILIGHEID

1. Alle brandblusmiddelen, brandbestrijdings- en brandbeveiligingssystemen moeten steeds:
 - voor onmiddellijk gebruik gereed zijn;
 - goed bereikbaar zijn;
 - als zodanig herkenbaar zijn.
2. Het terrein en het wegensysteem moeten zodanig zijn ingericht en de toegankelijkheid moet zodanig zijn bewaakt, dat elk deel van de inrichting te allen tijde vanuit ten minste twee richtingen is te bereiken.
3. Een leiding voor de aanvoer van bluswater moet tegen bevriezen zijn beschermd.
4. Voordat de inrichting in werking wordt gebracht dient de secundaire bluswatervoorziening te zijn gerealiseerd en schriftelijk te zijn goedgekeurd door de brandweer.
5. Voordat de inrichting in werking wordt gebracht dient er in overleg met de brandweer een opstelplaats voor de brandweer gerealiseerd te zijn.
6. De integriteit van het bluswatersysteem, de brandbeveiligingsinstallaties en de gasdetectie moeten door middel van een onderhouds-, test- en inspectieprocedure worden gegarandeerd. In de procedure wordt een registratie bijgehouden van het opzetten, het uitvoeren en bewaken van de voortgang van het onderhoud, het testen en de inspecties. De rapportages van onderhoud, testen en inspecties moeten op verzoek van het bevoegd gezag worden overgelegd. De rapportages dienen vijf jaar bewaard te worden.

7. De brandmeldinstallatie moet voldoen aan NEN 2535, uitgave 1996 en NEN2535/A1, uitgave 2002. Het beheer, de controle en het onderhoud van de brandmeldinstallatie dient te geschieden overeenkomstig NEN 2654-1, uitgave 2001.
8. Bij het in gebruik nemen van de geboorde put en het bluswaterleidingnet en vervolgens iedere vijf jaar dient de bluswatervoorziening te worden getest. De installatie dient in totaal ten minste 1.500 liter/minuut gedurende vier uur water kunnen leveren. De resultaten van de test dienen te worden opgeslagen op de inrichting.
9. De brandoverslag van de bijgebouwen of van de opslag van de aardgascondensaat naar de compressorunits dient 60 minuten te worden opgehouden door het nemen van maatregelen. De werkzaamheid van deze maatregelen dient door middel van een berekening te worden aangetoond indien het bevoegd gezag hierom verzoekt.

8. LUCHT

1. Uitmondingen in de buitenlucht van afvoeren van ventilatiesystemen, luchtbehandelingsinstallaties of afzuigsystemen, ten aanzien waarvan in deze vergunning geen andere voorschriften zijn gesteld, moeten zodanig zijn gesitueerd dat een afdoende verspreiding van de dampen is gewaarborgd, zonder dat hinder buiten de inrichting wordt veroorzaakt.
2. In de inrichting moet een structurele aanpak van diffuse emissies van methaan en aardgas in werking zijn. Deze aanpak moet in een plan van aanpak zijn vastgelegd en uiterlijk binnen drie maanden na het in werking treden van deze vergunning aan het bevoegd gezag ter goedkeuring zijn verzonden. Na de schriftelijke goedkeuring maakt het plan onderdeel uit van de vergunning en dient zoals opgesteld te worden uitgevoerd.

De aanpak moet overeenkomstig zijn met het gestelde in het 'Meetprotocol voor lekverliezen' (rapportagereeks milieumonitor nr. 15, maart 2004). Gemotiveerd afwijken van deze handreiking is mogelijk. Naar aanleiding van het plan van aanpak kan het bevoegd gezag nadere eisen stellen ten aanzien van het voorkomen van lekverliezen en de te gebruiken technieken.

9. GELUID

1. Het meten en berekenen van de geluidsniveaus en het beoordelen van de meetresultaten moeten plaatsvinden overeenkomstig de Handleiding meten en rekenen Industrielawaai, uitgave 1999.
2. Binnen drie maanden na het in gebruik nemen van de inrichting moet door middel van een akoestisch onderzoek aan Gedeputeerde Staten worden aangetoond dat aan de geluidsvoorschriften 3 en 4 wordt voldaan. De resultaten van dit akoestisch onderzoek moeten binnen die termijn schriftelijk aan ons worden gerapporteerd.
3. In het onder voorschrift 2 genoemde akoestisch onderzoek moet een opgave zijn gedaan van de jaargemiddelde geluiduitstraling onder de in de aanvraag opgenomen inzetverwachting en van de geluiduitstraling onder de representatieve bedrijfssituatie.
4. Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{A,r,LT}$ veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, door de in de inrichting verrichte werkzaamheden of activiteiten, alsmede door het transportverkeer binnen de grenzen van de inrichting, mag op de onderstaande beoordelingspunten niet meer bedragen dan:

Id.	Beoordelingspunt	Beoordelingshoogte (in m), RTD-coördinaten	Langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{A,r,LT}$) (in dB(A))		
			Dag	Avond	Nacht
			07.00-19.00 uur	19.00-23.00 uur	23.00-07.00 uur
Ref-02	Westeinde, referentiepunt 2	5 110770, 428689	35	35	35
Z-01	Zonebewakingspunt 1	5 110699, 429685	37	37	37
Z-03	Zonebewakingspunt 3	5 109827, 429543	37	37	37
Z-04	Zonebewakingspunt 4	5 109848, 429163	38	38	37
Z-07	Zonebewakingspunt 7	5 110328, 428808	39	39	39

De ligging van de beoordelingspunten is aangegeven op figuur 2 van het akoestisch rapport van Ramakers, kenmerk 54.101-159 gedateerd 23 juli 2009.

5. Het maximale geluidsniveau L_{Amax} , veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige toestellen en installaties, door de in de inrichting verrichte werkzaamheden of activiteiten, alsmede door het transportverkeer binnen de grenzen van de inrichting, mag op de onderstaande beoordelingspunten niet meer bedragen dan:

Id.	Beoordelingspunt	Beoordelingshoogte (in m), RTD-coördinaten	Maximale geluidsniveau (L_{Amax}) (in dB(A))		
			Dag	Avond	Nacht
			07.00-19.00 uur	19.00-23.00 uur	23.00-07.00 uur
Ref-01	Westeinde, referentiepunt 1	5 110547, 428608	50	50	50
Ref-02	Westeinde, referentiepunt 2	5 110770, 428689	45	45	45
Ref-03	Westeinde, referentiepunt 3	5 110291, 428554	50	50	50

De ligging van de beoordelingspunten is aangegeven op figuur 2 van het akoestisch rapport van Ramakers, kenmerk 54.101-159 gedateerd 23 juli 2009.

6. Ten minste 1 werkdag voordat gepland gas wordt afgeblazen, moet dit aan de Klachten- en meldingsdienst worden gemeld, telefoonnummer 070 - 441 61 11.
7. Voorschriften 4 en 5 zijn niet van toepassing op het gepland of ongepland afblazen van gas.

BIJLAGE: BEGRIPPEN

1. **** VOOR ZOVER EEN DIN-, NEN-, NEN-EN-, OF NEN-ISO-NORM, ...:**
Voor zover in een voorschrift verwezen wordt naar een DIN-, DIN-ISO, NEN-, NEN-EN-, NEN-ISO-, NVN-norm, AI-blad, BRL, CPR, PGS of NPR, wordt de uitgave bedoeld die voor de datum waarop de vergunning is verleend het laatst is uitgegeven met tot die datum uitgegeven aanvullingen of correctiebladen. Indien er sprake is van reeds bestaande constructies, toestellen, werktuigen en installaties is -de norm, BRL, CPR, PGS, NPR of het AI-blad van toepassing die bij de aanleg of installatie van die constructies, toestellen, werktuigen en installaties is toegepast, tenzij in het voorschrift anders is bepaald.
2. PGS-richtlijnen zijn digitaal verkrijgbaar via www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl.
3. DIN, DIN-ISO, NEN, NEN-EN, NEN-ISO, NVN-normen en NPR-richtlijnen bij:
Nederlands Normalisatie-instituut (NEN), Afdeling verkoop
Postbus 5059
2600 GB DELFT
telefoonnummer 015 - 269 03 91
telefaxnummer 015 - 269 02 71
www.nen.nl.
4. BRL-richtlijnen bij:
KIWA Certificatie en Keuringen
Postbus 70
2280 AB RIJSWIJK
telefoonnummer 070 - 414 44 00
telefaxnummer 070 - 414 44 20.
5. InfoMil is het informatiecentrum in Nederland over milieu wet- en regelgeving.
www.infomil.nl.
6. **AFVALWATER**
Alle water waarvan de houder zich, met het oog op de verwijdering daarvan, ontdoet, voornemens is zich te ontdoen, of moet ontdoen.
7. **BEDRIJFSRIOLERING**
Voorziening voor de afvoer van bedrijfsafvalwater vanuit de inrichting naar een openbare riolering of een andere voorziening voor de inzameling en het transport van afvalwater.
8. **BODEMBESCHERMENDE MAATREGEL**
Handeling in de vorm van controle of onderhoud van een voorziening of proces, om de kans op emissies of immissies te reduceren.

9. **BODEMBESCHERMENDE VOORZIENING**
Een vloeistofkerende voorziening, een vloeistofdichte vloer of verharding of een andere doelmatige fysieke voorziening, ter voorkoming van immissies in de bodem.
10. **BODEMINCIDENT**
Een incident waarvan op voorhand een redelijk vermoeden bestaat dat vrijgekomen stoffen de bodem zullen belasten, dan wel een incident waarna middels lekdetectie of anderszins is vastgesteld dat bodem(vervuiling)belasting is opgetreden.
11. **BODEMRISICO(CATEGORIE)**
Typering van de kans op (en omvang van) een bodembelasting door een specifieke bedrijfsmatige activiteit.
12. **BODEMRISICOCATEGORIE A**
Verwaarloosbaar bodemrisico.
13. **BODEMRISICODOCUMENT**
Document dat inzicht geeft in het risico van bodemverontreiniging. Hiertoe wordt per bodembedreigende activiteit de (eind)emissiescore en de bijbehorende bodemrisico-categorie, conform de bodemrisicochecklist uit de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten, bepaald.
14. **CUR/PBV**
Stichting Civieltechnisch Centrum Uitvoering Research en Regelgeving/Projectbureau Plan Bodembeschermende Voorzieningen.
15. **CUR/PBV-AANBEVELING 44**
Beoordelingscriteria van vloeistofdichte voorzieningen.
16. **CUR/PBV-AANBEVELING 65**
Ontwerp en aanleg van bodembeschermende voorzieningen.
17. **EMBALLAGE**
Verpakkingsmateriaal, zoals glazen en kunststof flessen, blikken en kunststof cans, metalen en kunststof vaten of fiberdrums, papieren en kunststof zakken, houten kisten, big-bags en intermediate bulkcontainers (IBC's).
18. **ENERGIEKOSTEN**
Alle kosten zoals vermeld op de eindafrekening van het energiebedrijf die samenhangen met het verkrijgen van aardgas, elektriciteit, warmte (uit een distributienet) en andere brandstoffen (stookolie, gasolie, diesel) voor de gebouwen, faciliteiten en processen in de inrichting, maar exclusief de kosten gemaakt voor brandstoffen voor motorvoertuigen.

Voor aardgas moet met name worden meegenomen basisprijs, brandstofheffing, calorische toeslag, energieheffing (regulerende energiebelasting), vastrecht en BTW.

Voor elektriciteit moet met name worden meegenomen de kosten voor normaaluren en laagtariefuren (is afhankelijk van kWh-verbruik), kW-tarief continu en piekuren (is afhankelijk van het opgestelde vermogen), brandstofkosten, transformatorverliezen, energieheffing, vastrecht en BTW.

19. GEVAARLIJKE STOFFEN

Indien sprake is van een opslag volgens CPR 15-1, 15-2, of 15-3:

Stof of preparaat dat bij of krachtens het Besluit verpakking en aanduiding milieu-gevaarlijke stoffen en preparaten is ingedeeld in een categorie als bedoeld in artikel 9.2.3.1, tweede lid, van de Wet milieubeheer.

Indien sprake is van een opslag volgens PGS 15

Gevaarlijke stof als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen.

20. NEN

Een door het Nederlands Normalisatie-instituut (NEN) uitgegeven norm.

21. NEN 2535

Brandveiligheid van gebouwen - Brandmeldinstallaties - Systeem- en kwaliteitseisen en projecteringsrichtlijnen.

22. NEN 5740

Bodem - Landbodem - Strategie voor het uitvoeren van verkennend bodemonderzoek - Onderzoek naar de milieuhygiënische kwaliteit van bodem en grond.

23. NEN-EN

Een door het Comité Européen de Normalisation (CEN) opgestelde norm die door het Nederlands Normalisatie Instituut (NEN) als Nederlandse norm is aanvaard.

24. NeR

Nederlandse emissierichtlijn Lucht.

25. NRB

Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten, Informatiecentrum Milieuvergunningen (InfoMil).

26. NULSITUATIE

De kwaliteit van de grond en het grondwater ter plaatse van de inrichting op het moment dat de bedrijfsactiviteiten zijn gestart.

27. PBV-VERKLARING VLOEISTOFDICHTE VOORZIENINGEN

Verklaring op basis van het KIWA/PBV-document 99-02 Model Verklaring vloeistofdichte voorziening.

28. PGS

Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen, onder verantwoordelijkheid van vier departementen uitgebrachte richtlijnen voor opslag en handeling van gevaarlijke stoffen (voorheen CPR-richtlijn). De adviesraad gevaarlijke stoffen heeft voor het tot stand komen van deze richtlijnen een adviserende taak. PGS richtlijnen zijn te downloaden via www.publicatiereeksgevaarlijkestoffen.nl.

29. POTENTIEEL BODEMBEDREIGENDE ACTIVITEIT

Elke activiteit die een risico van verontreiniging van de bodem met zich meebrengt, als gevolg van de aard van die activiteit en als gevolg van de fysische en chemische eigenschappen van de stoffen waarmee de activiteit wordt uitgevoerd. Bij het vaststellen of een activiteit potentieel bodembedreigend is worden eventuele maatregelen en voorzieningen die zijn getroffen om het risico van die activiteit uit te sluiten buiten beschouwing gelaten.

30. RISICO

De mate van ongewenste gevolgen van een activiteit in relatie met de kans dat deze zich voordoen.

31. VLOEISTOFDICHTE VLOER OF VOORZIENING

Een vloer of voorziening geïnspecteerd en goedgekeurd overeenkomstig CUR/PBV-aanbeveling 44.

32. VLOEISTOFDICHTE VOORZIENING

Effectgerichte voorziening die waarborgt dat - onder voorwaarde van doelmatig onderhoud en adequate inspectie en/of bewaking - geen vloeistof aan de niet met vloeistof belaste zijde van die voorziening kan komen.

33. VLOEISTOFKERENDE VOORZIENING

Een voorziening die in staat is vrijgekomen stoffen zo lang te keren dat deze kunnen worden opgeruimd voordat indringing in de bodem plaats kan vinden.